

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie

ANEKS NR 3 DO
PROGRAMU PAŃSTWOWEGO MONITORINGU ŚRODOWISKA
WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO
NA LATA 2016-2020

WARSZAWA, 2017 r.

Mazowiecki Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

Aneks nr 3

do

**PROGRAM
PAŃSTWOWEGO MONITORINGU
ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA
MAZOWIECKIEGO
na lata 2016 - 2020**

Przedkładam

A. Ludwikowski

.....
Adam Ludwikowski
**Mazowiecki Wojewódzki Inspektor
Ochrony Środowiska**

Zatwierdzam

[Signature]
.....
18.12.2017

Marek Haliniak
**Główny Inspektor
Ochrony Środowiska**

Warszawa, 2017 r.

„Program Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Mazowieckiego na lata 2016-2020” stanowi wypełnienie przepisu art. 23 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2016 r., poz. 1688, z późn. zm.).

Program oraz aneks nr 3 do tego programu zostały opracowane w Wydziale Monitoringu Środowiska Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie

SPIS TREŚCI

Wstęp	- 4 -
3. Badania stanu środowiska	- 6 -
5. System jakości w PMS; laboratoria i sieci pomiarowe	- 8 -

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Tabele do Programu Państwowego Monitoringu Środowiska województwa mazowieckiego na lata 2016-2020

Załącznik nr 1. Podsystem monitoringu jakości powietrza

ZAWARTOŚĆ PŁYTY CD

OKŁADKA

ANEKS NR 3 WPMŚ_2016-2020_MAZOWIECKIE

Załącznik nr 1

Wstęp

Potrzeba opracowania Aneksu nr 3 do „PROGRAMU PAŃSTWOWEGO MONITORINGU ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO na lata 2016 – 2020” wynika głównie z wprowadzenia zmian w Podsystemie monitoringu jakości powietrza. Uaktualniona została informacja dotycząca stacji i stanowisk pomiarowych. Dodatkowo zmian wymaga Podsystem monitoringu hałasu, gdzie ustalona została lokalizacja przekrojów pomiarowych hałasu w środowisku, w których w 2018 roku zostaną wykonane pomiary, w celu określenia wskaźników długookresowych i krótkookresowych.

Aneks nr 3 do WPMŚ dotyczy:

- a) **zmiany w treści w rozdziale 3 dot. podsystemu monitoringu jakości powietrza**, polegającej na zmniejszeniu w roku 2018 ilości stacji z 23 do 21 ze względu na przygotowywaną reorganizację systemu monitoringu powietrza i uruchamianie nowych stacji pomiarowych oraz zwiększeniu ilości stacji w latach 2019-2020 z 21 do 24. W celu uruchomienia 3 nowych automatycznych stacji pomiarowych (w miejsce jednej manualnej i jednej automatycznej) konieczne jest tymczasowe zmniejszenie ilości stacji pomiarowych w 2018 roku tak, aby możliwe było jak najszybsze uruchomienie pomiarów w nowych lokalizacjach. Planowane jest uruchomienie stacji w Warszawie: na Skwerze 16 Września 1944 r. przy ul. Chrościckiego 16/18 (dzielnica Włochy) oraz przy ul. Bajkowej (dzielnica Wawer) a także w Mińsku Mazowieckim. Wybrane lokalizacje stacji w Warszawie zostały przeanalizowane i zaproponowane przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy. Zmiany były również konsultowane z działającymi w Warszawie organizacjami społecznymi zajmującymi się problematyką jakości powietrza. Zmiany na lata 2019-2020 będą uzależnione przede wszystkim od możliwości finansowych, kadrowych i sprzętowych. Szczegóły dotyczące lokalizacji stacji (dokładne współrzędne) na lata 2019-2020 zostaną określone w kolejnym aneksie.
- b) **zmiany w tytule mapy dotyczącej lokalizacji stacji automatycznych i manualnych w latach 2017-2020 roku (mapa 3.1.1a.) i dodaniu dwóch nowych map: na rok 2018 (mapa 3.1.1b.) i na lata 2019-2020 (mapa 3.1.1c.),** w wyniku wyłączenia od 2018 roku 2 stacji (Warszawa-Marszałkowska i Mława Ordon) oraz w wyniku zmiany typu stacji Warszawa-Tołstoja z manualnej na automatyczną konieczne jest zmiana tytułu mapy 3.1.1a. i dodanie nowej 3.1.1b. W wyniku zaplanowania prowadzenia pomiarów na 3 nowych stacjach (w warszawskich dzielnicach Wawer i Włochy oraz w Mińsku Mazowieckim) od 2019 roku konieczne jest dodanie mapy 3.1.1c.
- c) **zmiany w rozdziale 5. aktualizujące tabelę 5.1.1.**
W związku z uruchomieniem dodatkowych automatycznych pomiarów pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5 na stacji Warszawa-Tołstoja oraz wyłączeniem stacji Warszawa-Marszałkowska konieczna była ich zamiana w celu dokonania badań równoważności.
- d) **weryfikacji wykazu stanowisk działających w wojewódzkim systemie oceny jakości powietrza (zmiany w tabeli 3.1.1., zmiana tytułu tabeli 3.1.2a. oraz dodanie nowych: 3.1.2b i 3.1.2c stanowiących załącznik nr 1 do WPMŚ).**

Rezygnacja z pomiarów na istniejących stacjach wynika ze względu na:

- istotne zmiany w lokalizacji szczegółowej stacji Mława-Ordon, polegające na obsadzeniu roślinnością oraz powiększeniu parkingu obok stacji. Nie spełnia ona obecnie obowiązujących wytycznych do lokalizacji stacji,

- brak możliwości zainstalowania kalibratora wewnątrz obudowy stacji typu airpointer zlokalizowanej w Warszawie, przy ul. Marszałkowskiej, a także brak miejsca na postawienie manualnego pobornika pyłu w celu przeprowadzenia badania równoważności pomiarów pyłu PM10 i PM2,5,
- niskie stężenia benzenu w strefie mazowieckiej, brak konieczności pomiarów tego zanieczyszczenia, a także na ilość posiadanego sprzętu oraz jego awaryjność konieczne jest zaprzestanie jego pomiarów na stacji Konstancin-Jeziorna. Dodatkowo zaprzestane zostaną pomiary pozostałych węglowodorów mierzonych tym samym urządzeniem: (etylobenzen, m,p-ksylen, o-ksylen, toluen),
- brak możliwości zapewnienia pomiarów wysokiej jakości oraz brak norm dla etylobenzenu, m,p-ksylenu, o-ksylenu i toluenu zaprzestane zostaną pomiary tych zanieczyszczeń na 3 stacjach pomiarowych (Radom-Tochtermanna, Warszawa-Komunikacyjna, Płock-Reja),
- ilość posiadanego sprzętu oraz jego awaryjność konieczne jest zaprzestanie pomiarów wskaźnikowych PM10 na stacji Guty Duże.

Rozpoczęcie pomiarów na istniejących lub nowych stacjach:

- w związku z modernizacją automatycznej stacji monitoringu powietrza zlokalizowanej przy ul. Tołstoja w Warszawie, należącej do Urzędu Dzielnicy Bielany do Państwowego Monitoringu Środowiska zostaną włączone pomiary pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5 oraz tlenków azotu (tlenku azotu, dwutlenku azotu i tlenków azotu),
- w związku z planowanym zlokalizowaniem od 2019 roku 3 nowych automatycznych stacji pomiarowych mierzących pył zawieszony PM10 i PM2,5 (Warszawa-Wawer, Warszawa-Włochy, Mińsk Mazowiecki).

W wyniku wyżej wymienionych zmian konieczne jest zaktualizowanie tabeli 5.1.1 *Wykaz stacji działających w latach 2016-2020 w ramach mazowieckiego wojewódzkiego systemu oceny jakości powietrza, na których w latach 2016-2020 będą prowadzone badania równoważności pomiarów pyłu PM10 i PM2,5* o nowe stanowiska pomiarów pyłu PM10 i PM2,5.

- e) **zmiany tabeli 3.3.3 Zestawienie pomiarów monitoringu hałasu w województwie mazowieckim zaplanowanych na rok 2018** – w tabeli usunięto szczegółową lokalizację punktów pomiarowych w Płońsku ze względu na brak możliwości dokonania pomiarów w pierwotnie wskazanych miejscach.

Aneks został przygotowany na podstawie opracowanych w Departamencie Monitoringu i Informacji o Środowisku GIOŚ „Wytycznych do opracowania wojewódzkich programów Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2016-2020” (2015 r.).

3. Badania stanu środowiska

Aneks nr 3 do WPMS w zakresie monitoringu powietrza dotyczy:

- a) zmiany w treści w rozdziale dot. podsystemu monitoringu jakości powietrza,
- b) zmiany tytułu mapy dotyczącej lokalizacji stacji automatycznych i manualnych w 2017 roku (mapa 3.1.1a.) i dodaniu nowych map na lata 2018 oraz 2019-2020 (3.1.1b.; 3.1.1c.),
- c) weryfikacji wykazu stanowisk działających w wojewódzkim systemie oceny jakości powietrza (zmiany w tabeli 3.1.1., zmiana tytułu tabeli 3.1.2a., oraz dodaniu nowych 3.1.2b.; 3.1.2c. stanowiących załącznik nr 1 do WPMS).

Do rozdziału 3.1. Podsystem monitoringu jakości powietrza:

W zadaniu: **Badanie i ocena jakości powietrza w strefach** należy w tabeli nr 3.1.1. zamienić zdanie:

„Pomiary automatyczne i/lub manualne w 2016 roku będą prowadzone na 22 stacjach, a w latach 2017-2020 na 23 stacjach.” (str. 14)

na

„Pomiary automatyczne i/lub manualne w 2016 roku będą prowadzone na 22 stacjach, w 2017 roku na 23 stacjach, w 2018 roku na 21 stacjach, a w latach 2019-2020 na 24 stacjach. Tymczasowe zmniejszenie ilości stacji pomiarowych w 2018 roku wynika z chęci jak najszybszego uruchomienia pomiarów w nowych lokalizacjach. Planowane jest uruchomienie stacji w Warszawie: na Skwerze 16 Września 1944 r. przy ul. Chrościckiego 16/18 (dzielnica Włochy) oraz przy ul. Bajkowej (dzielnica Wawer) a także w Mińsku Mazowieckim. Wybrane lokalizacje stacji w Warszawie zostały przeanalizowane i zaproponowane przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy. Zmiany były również konsultowane z działającymi w Warszawie organizacjami społecznymi zajmującymi się problematyką jakości powietrza. Zmiany na lata 2019-2020 będą uzależnione przede wszystkim od możliwości finansowych, kadrowych i sprzętowych. Szczegóły dotyczące lokalizacji stacji (dokładne współrzędne) na lata 2019-2020 zostaną określone w kolejnym aneksie.”

Zmiany dotyczące map

Tytuł mapy nr 3.1.1a. należy zmienić z:

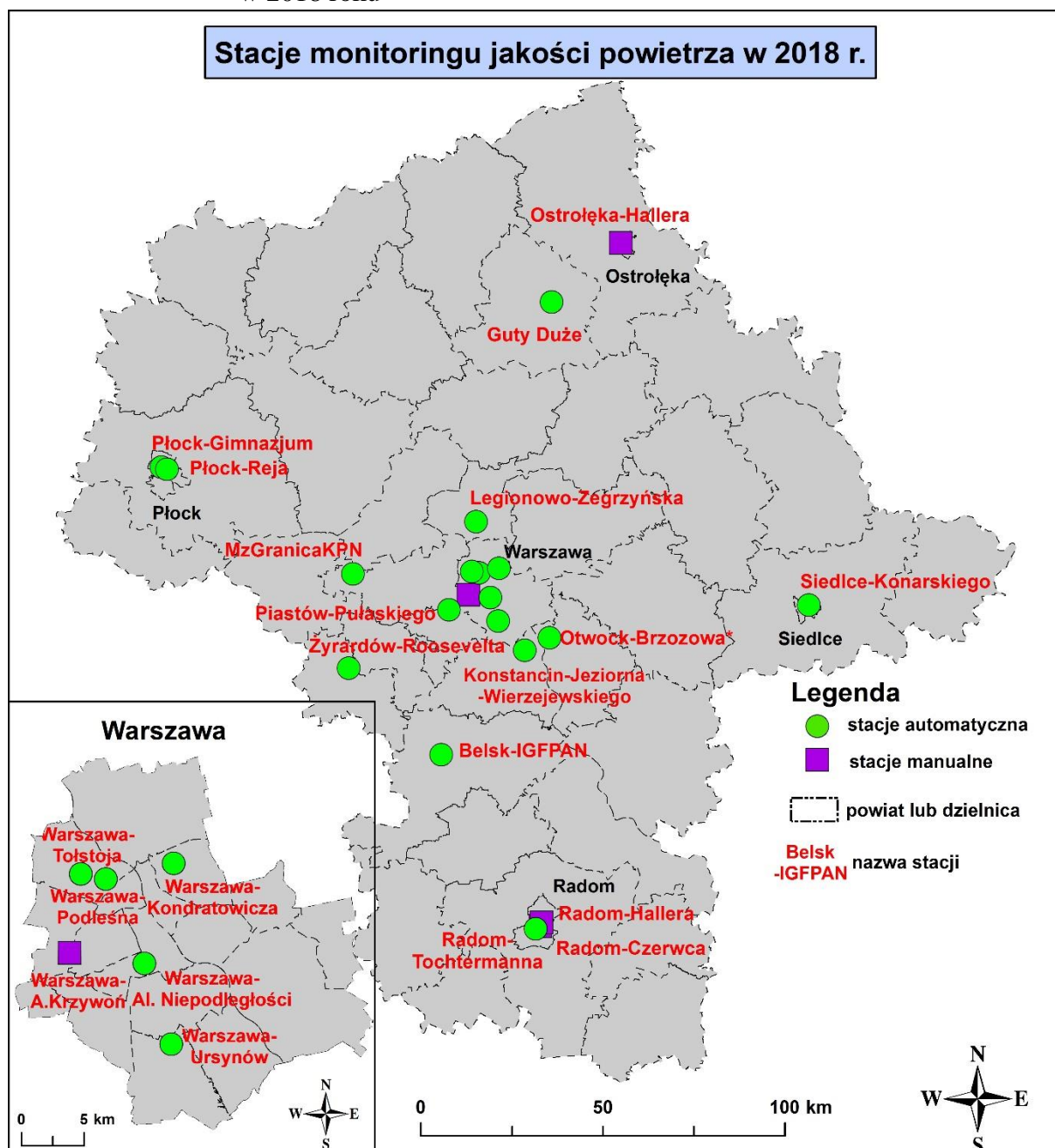
„Lokalizacja stacji monitoringu powietrza w województwie mazowieckim w latach 2017-2020”

na

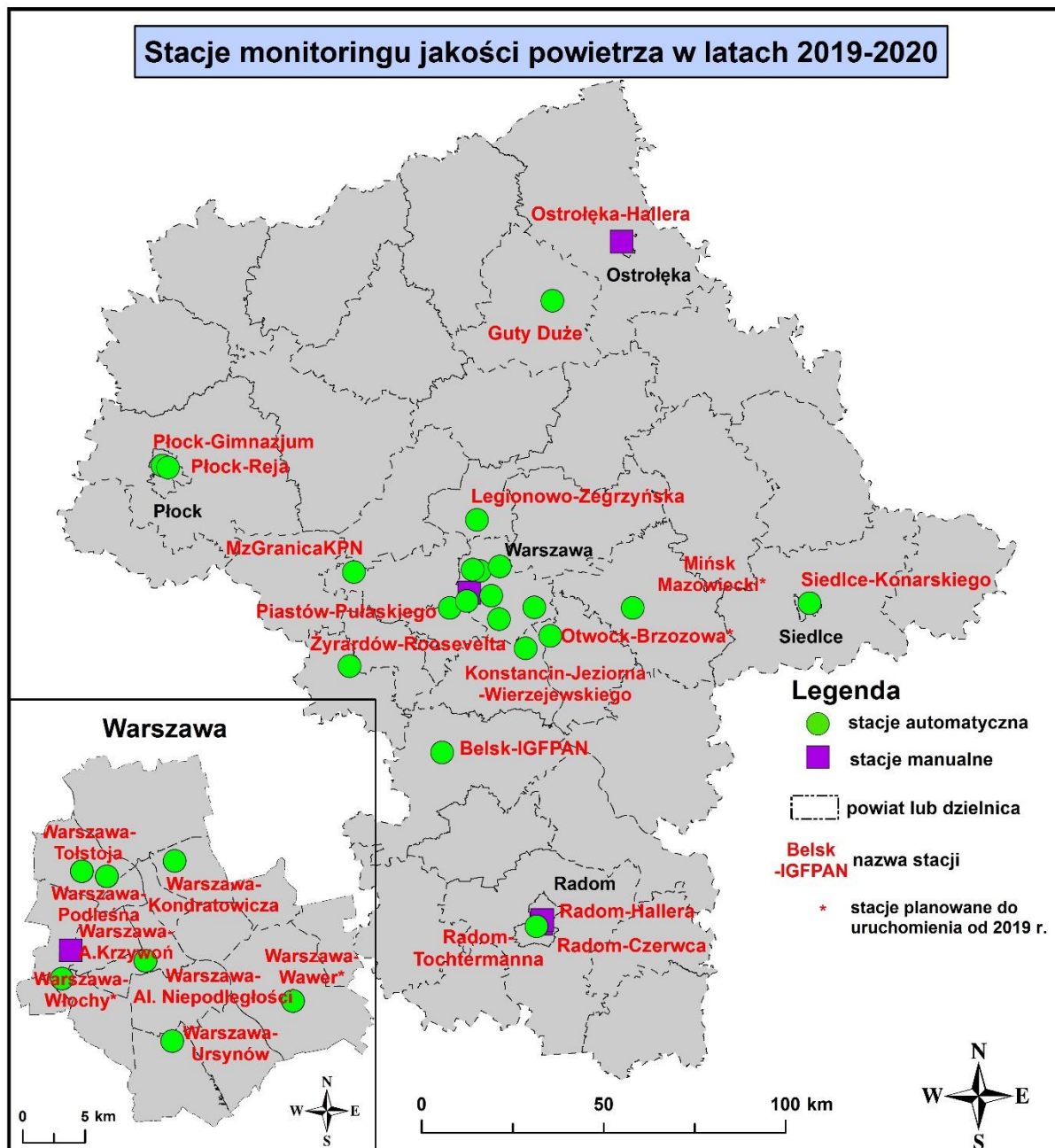
„Lokalizacja stacji monitoringu powietrza w województwie mazowieckim w 2017 roku”

Po mapie nr 3.1.1a. należy dodać 2 kolejne (3.1.1b.; 3.1.1c.).

Mapa nr 3.1.1b. Lokalizacja stacji monitoringu powietrza w województwie mazowieckim w 2018 roku

Mapa nr 3.1.1c. Lokalizacja stacji monitoringu powietrza w województwie mazowieckim w latach 2019-2020

5. System jakości w PMŚ; laboratoria i sieci pomiarowe

Aneks nr 3 do WPMS w zakresie monitoringu powietrza dotyczy zmiany terminarza i lokalizacji prowadzenia badań równoważności pyłu PM10 i PM2,5.

Tabelę 5.1.1 Wykaz stacji działających w latach 2016-2020 w ramach mazowieckiego wojewódzkiego systemu oceny jakości powietrza, na których w latach 2016-2020 będą prowadzone badania równoważności pomiarów pyłu PM10 i PM2,5 (str. 47)

należy zastąpić tabelą:

Tabela 5.1.1 Wykaz stacji działających w latach 2016-2020 w ramach mazowieckiego wojewódzkiego systemu oceny jakości powietrza, na których w latach 2016-2020 będą prowadzone badania równoważności pomiarów pyłu PM10 i PM2,5

Rok	Wskaźnik pył PM10/ pył PM2,5	Nazwa strefy	Kod krajowy stacji	Nazwa stacji	Typ stanowiska dla pyłu PM10/ PM2,5	Typ obszaru	Współrzędne geograficzne	
							Szerokość geogr.	Długość geogr.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2016	PM10	aglomeracja warszawska	MzWarWokalna	Warszawa-Ursynów	PM10	miejski	52,160772	21,033819
2016	PM2,5	strefa mazowiecka	MzLegZegrzyn	Legionowo-Zegrzyńska	PM2,5	podmiejski	52,407578	20,955928
2017	PM2,5	strefa mazowiecka	MzOtwoBrzozo	Otwock-Brzozowa	PM2,5	podmiejski	52,115725	21,237297
2017	PM10	strefa mazowiecka	MzOtwoBrzozo	Otwock-Brzozowa	PM10	podmiejski	52,115725	21,237297
2017	PM10	aglomeracja warszawska	MzWarKondrat	Warszawa-Targówek	PM10	miejski	52,290864	21,042458
2017	PM10	m. Radom	MzRadTochter	Radom-Tochtermana	PM10	miejski	51,399084	21,147474
2017	PM2,5	m. Radom	MzRadTochter	Radom-Tochtermana	PM2,5	miejski	51,399084	21,147474
2017	PM2,5	strefa mazowiecka	MzSiedKonars	Siedlce-Konarskiego	PM2,5	miejski	52,172145	22,282001
2017	PM2,5	strefa mazowiecka	MzPiasPulask	Piastów-Pułaskiego	PM2,5	podmiejski	52,191728	20,837489
2018	PM10	m. Płock	MzPlocMiReja	Płock-Reja	PM10	miejski	52,550938	19,709791
2018	PM2,5	m. Płock	MzPlocMiReja	Płock-Reja	PM2,5	miejski	52,550938	19,709791
2018	PM10	strefa mazowiecka	MzZyraRoosev	Żyrardów-Roosevelta	PM10	miejski	52,053811	20,429892
2018	PM2,5	strefa mazowiecka	MzZyraRoosev	Żyrardów-Roosevelta	PM2,5	miejski	52,053811	20,429892
2018	PM10	strefa mazowiecka	MzKonJezMos	Konstancin-Jeziorna	PM10	podmiejski	52,084701	21,108110
2018	PM2,5	strefa mazowiecka	MzKonJezMos	Konstancin-Jeziorna	PM2,5	podmiejski	52,084701	21,108110
2019	PM10	aglomeracja warszawska	MzWarTolstoj	Warszawa-Tolstoja	PM10	miejski	52,285073	20,933018
2019	PM2,5	aglomeracja warszawska	MzWarTolstoj	Warszawa-Tolstoja	PM2,5	miejski	52,285073	20,933018
2020	PM2,5	aglomeracja warszawska	MzWarWokalna	Warszawa-Ursynów	PM2,5	miejski	52,160772	21,033819
2020	PM2,5	aglomeracja warszawska	MzWarKondrat	Warszawa-Targówek	PM2,5	miejski	52,290864	21,042458
2020	PM10	aglomeracja warszawska	MzWarAlNiepo	Warszawa-Komunikacyjna	PM10	miejski	52,219298	21,004724
2020	PM2,5	aglomeracja warszawska	MzWarAlNiepo	Warszawa-Komunikacyjna	PM2,5	miejski	52,219298	21,004724

Załączniki:

W załączniku nr 1 Podsystem monitoringu jakości powietrza tabelę 3.1.1. „Wykaz stanowisk działających w mazowieckim wojewódzkim systemie oceny jakości powietrza w latach 2016-2020 i stanowisk uzupełniających” należy zastąpić nową, w której zaznaczono 28 stanowisk pomiarowych, na których od 1 stycznia 2018 r. nie będą prowadzone pomiary, oraz dodano 11 nowych: 5 na których pomiary rozpoczną się od 1 stycznia 2018 r. oraz 6 na których pomiary będą dokonywane od 1 stycznia 2019 r.

Tytuł tabeli nr 3.1.2a. należy zmienić z:

„Tabela 3.1.2. Liczba stanowisk działających w latach 2017-2020 w ramach mazowieckiego wojewódzkiego systemu oceny jakości powietrza”

na

„Tabela 3.1.2a. Liczba stanowisk działających w roku 2017 w ramach mazowieckiego wojewódzkiego systemu oceny jakości powietrza”.

Dodano nową tabelę 3.1.2b. Liczba stanowisk działających w roku 2018 w ramach mazowieckiego wojewódzkiego systemu oceny jakości powietrza oraz tabelę 3.1.2c. Liczba stanowisk działających w latach 2019-2020 w ramach mazowieckiego wojewódzkiego systemu oceny jakości powietrza.

W związku z powyższym cały załącznik nr 1 do „Programu Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Mazowieckiego na lata 2016-2020” należy zastąpić załącznikiem nr 1 do Aneksu nr 3 do „Programu Państwowego Monitoringu Środowiska województwa mazowieckiego na lata 2016-2020”.

W załączniku nr 4 Podsystem monitoringu hałasu należy zastąpić tylko tabelę 3.3.3. „Zestawienie pomiarów monitoringu hałasu w województwie mazowieckim zaplanowanych na rok 2018” nową poniższą tabelą:

Tabela 3.3.3. Zestawienie pomiarów monitoringu hałasu w województwie mazowieckim zaplanowanych na rok 2018

Lp.	Miejscowość lub źródło liniowe (obszar)	Objęte obowiązkiem mapowania	Liczba punktów pomiarowych					Przyjęta metodyka badań			Planowany okres pomiarowy: wiosenny, letni, jesienno- zimowy	Sposób udostępnienia wyników badań raport/Internet/EHAŁAS
			L _D	L _W	L _N	L _{AeqD}	L _{AeqN}	P.c.	M.pr.	SEL		
Hałas drogowy												
	Myszyniec (8 dób)	nie	1	1	1			x			Wiosenny, letni i jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
	Myszyniec	nie				4	4	x			Wiosenny albo letni, albo jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
	Gąbin (8 dób)	nie	1	1	1			x			Wiosenny, letni i jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
	Gąbin	nie				4	4	x			Wiosenny albo letni, albo jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
	Płońsk (8 dób)	nie	1	1	1			x			Wiosenny, letni i jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
	Płońsk	nie				4	4	x			Wiosenny albo letni, albo jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
Hałas kolejowy												
	Mińsk Mazowiecki na odcinku od dworca w kierunku Siedlec	nie				4	4			x	Wiosenny lub letni, lub jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
Hałas tramwajowy												
Hałas lotniczy												
Hałas instalacyjny/portowy												

L_D – długookresowy średni poziom dźwięku - pora dnia (6:00 – 18:00)

L_W – długookresowy średni poziom dźwięku - pora wieczoru (18:00 – 22:00)

L_N – długookresowy średni poziom dźwięku - pora nocy (22:00 – 6:00)

L_{AeqD} – równoważny poziom dźwięku - pora dnia (6:00 – 22:00)

L_{AeqN} – równoważny poziom dźwięku - pora nocy (22:00 – 6:00)

Przyjęta metodyka badań: P.c. – metoda pomiarów ciągłych w ograniczonym czasie, M. pr. – metoda próbkowania, SEL – metoda pomiarów poziomów ekspozycyjnych